

Xalıq bilimlendiriw ministrliǵı sistemasındaǵı ulıwma orta bilimlendiriw mákemelerinde islep atırǵan tájiriybeli pedagog kadrlardı aylıq ústemeler tólew arqalı materiallıq xoshametlew maqsetinde saralaw test sınaǵın ótkeriw ushın qaraqalpaq tili hám ádebiyat páninen test tapsırmaları specifikaciyası

Bul specifikaciyaǵa ámeldegi oqıw normativ hújjetlerge muwapıq qosımsha, ózgeris hám dúzetiwler kirgiziliwi múmkin.

1. Test tapsırmalarınǵı qollanıwı

Specifikaciya Xalıq bilimlendiriw ministrliǵı sistemasındaǵı ulıwma orta bilimlendiriw mákemelerinde islep atırǵan tájiriybeli pedagog kadrlardı qaraqalpaq tili hám ádebiyat páninen aylıq ústemeler tólew arqalı materiallıq xoshametlew maqsetinde saralaw test sınaqların ótkeriw ushın oqıtıwshılardıń bilim dárejesin anıqlap beriwge mólsherlengen.

2. Test sınaǵı tapsırmalarınǵı mazmunın belgilewshi normativ hújjetler

–Ózbekstan Respublikası Prezidentiniń “Bilim-tárbiya sistemasın jáne de jetilistiriwge tiyisli qosımsha is-ilajlar haqqında”ǵı 2020-jıl 6-noyabrdegi PQ-4884-san qararı;

– Joqarı hám orta arnawlı bilimlendiriw ministrliǵı tárepinen tastıyıqlanǵan sabaqlıqlar, oqıw qollanbaları hám joqarı bilimlendiriw mákemeleri tárepinen tastıyıqlanǵan pán baǵdarlaması;

–Xalıq bilimlendiriw ministrliǵı tárepinen tastıyıqlanǵan ulıwma orta bilimlendiriw ushın qaraqalpaq tili hám ádebiyat páninen jetilistirilgen oqıw baǵdarlaması, sabaqlıqlar hám oqıw qollanbalar;

–Ózbekstan Respublikası Ministrler Kabinetiniń “Xalıq bilimlendiriw ministri jamǵarması iskerligin shólkemlestiriw is-ilajları haqqında”ǵı 2022-jıl 2-avgusttaǵı VM-425-san qararı.

3. Qaraqalpaq tili hám ádebiyat páninen qalıplestirilgen test variantınıń quramı

Qaraqalpaq tili ham ádebiyat páninen qanıgelik páni sıpatında qalıplestiriletuǵın test variantı talabandardıń teoriyalıq bilimlerde ózlestiriw dárejesi menen birge logikalıq pikirlewi, másele hám tapsırmalardı orınlay alıw qábileti hám pánge tiyisli kompetenciyalardı tekseriwge baǵdarlanǵan test tapsırmalarınan ibarat. Test tapsırmalarınǵı sanı hám de bahalaw ólshemleri tiyisli ministrlik hám mákemeler menen kelisiledi.

4. Test tapsırmaları járdeminde tekseriletuǵın pán mazmunı quramı

Kodı	Ana tili
1.1	Fonetika. Orfografiya hám orfografiya Fonetika – til sesleri haqqında ilim. Sóylew aǵzaları. Háreketsheń hám háreketsheń emes sóylew aǵzaları. Grafika. Ses hám hárip. Qaraqalpaq tiliniń álipbesi. Seslerdiń dawıslı hám dawıssız bolıp bóliniwi. Dawıslı sesler. Dawıslı seslerdiń túrleri. Dawıssız sesler. Dawıssız seslerdiń aytıluwı hám jazılıwı. Dawıssız seslerdiń únli hám únsiz bolıp bóliniwi. Ayırım dawıssız háriplerdiń jazılıwı u-w, p-b, f-v, sh-j, q-x, c-sh. Birgelkili dawıssızlardıń jazılıwı. Buwın haqqında túsinik. Buwınnıń túrleri. Sózlerdi ótkermelew. Ótkermelewge bolmaytuǵın sózler. Ünleslik nızamı haqqında túsinik (singarmonizm). Buwın ünlesligi. Ses ünlesligi. Orfoepiya haqqında túsinik. Orfografiya haqqında túsinik. Sóz jasawshı qosımtalardıń imlası. Sóz túrlewshi qosımtalardıń imlası. Forma jasawshı qosımtalardıń imlası. Qospa sózlerdiń imlası. Menshikli atlıqlardıń jazılıwı. Kitaplardıń, gazeta-jurnallardıń, ádebiy shıǵarmalardıń atları hám olardıń jazılıwı. Tariyxıy waqıyalar, bayramlardıń atları hám olardıń jazılıwı. Ǵalabalıq atlıqlardıń jazılıwı. Mánili hám kómekshi sózlerdiń imlası. Modal, tańlaq hám eliklewish sózlerdiń imlası.
1.2	Leksikologiya Leksikologiya haqqında túsinik. Sózlerdiń mánisi. Kóp mánili sózler. Sózlerdiń tuwra hám awıspalı mánisi. Sinonimler. Omonimler. Antonimler. Qaraqalpaq ádebiy tiliniń sózlik baylıǵı haqqında túsinik. Ulıwma qollanılatuǵın hámmege ortaq sózler. Terminler haqqında túsinik. Kásipke baylanıslı sózler. Dialektlik sózler. Basqa tillerden ózlestirilgen sózler. Rus tilinen hám rus tili arqalı basqa tillerden kirgen sózler. Gónergen sózler. Neologizm. Turaqlı sóz dizbekleri haqqında túsinik. Sózlikler hám olardıń dúzilisi. Sózliktiń túrleri. Túsindirme sózlik. Imla sózlik. Awdarma sózlik hám olardan paydalanıw usılları. Dialektologiyalıq sózlik hám olardı paydalanıw.

1.3	Morfologiya Túbir sóz hám qosımtalar. Qosımtalardıń xızmetine qaray túrleri. Sóz jasawshı hám sóz túrlewshı qosımtalar. Sóz jasawshı qosımtalar hám olardıń túrleri. Dórendi sózler. Túbirles sózler. Sóz túrlewshı qosımtalardıń túrleri. Forma jasawshı qosımtalar. Qospa sózler haqqında túsinik. Qospa sózlerdiń jasalıwı. Morfologiya. Sóz shaqapları haqqında túsinik. Sóz shaqaplarınıń leksikalıq-grammatikalıq belgileri, olardıń bóliniwı. Atlıq. Atlıqtıń mánisi hám grammatikalıq belgileri. Menshikli atlıqlar hám olardıń jazılıwı. Galabalıq atlıqlar hám olardıń jazılıwı. Atlıqtıń birlik hám kóplik sanda qollanılıwı. Atlıqtıń betleniwı. Atlıqtıń tartımlanıwı. Atlıqtıń sepleniwı. Atlıqtıń jasalıwı. Qospa atlıqlar. Atlıq sózlerdiń mánileri. Kelbetlik. Kelbetliktiń zattıń belgilerin bildiriwi hám grammatikalıq belgisi. Kelbetliktiń qurılısı boyınsha túrleri. Kelbetliktiń jasalıwı. Qospa kelbetlikler hám olardıń jazılıwı. Kelbetliklerdiń atlıq ornına qollanılıwı (zatlasıwı). Kelbetliktiń dárejeleri. Kelbetlik sózlerdiń mánileri. Fejil. Fejildiń mánisi hám tiykargı grammatikalıq belgileri. Fejildiń bette, sanda ózgeriwı, olardıń jazılıwı. Bolımlı hám bolımsız fejiller. Fejil mejilleri. Fejil máhálleri. Sinonim fejiller. Antonim fejiller. Fejillerdiń qosımtalar arqalı jasalıwı.
	Qospa fejiller hám olardıń jazılıwı. Awıspalı fejiller. Awıspasız fejiller. Fejil dárejeleri. Fejildiń betlik emes formaları. Sanlıq. Sanlıq tuwralı túsinik. Sanlıqtıń mánisi hám grammatikalıq belgileri. Jay hám qospa sanlıqlar. Sanlıqtıń túrleri. Sanlıq boyınsha grammatikalıq tallaw. Almasıq. Almasıq haqqında túsinik. Almasıqtıń túrleri. Almasıqtı morfologiyalıq tallaw. Ráwish. Ráwish haqqında túsinik. Ráwishtiń qurılısına qaray túrleri. Ráwishtiń dárejeleri hám olardıń jazılıwı. Ráwishtiń jasalıwı. Ráwishtiń dárejeleri hám olardıń jazılıwı. Ráwishtiń mánisine qaray túrleri. Bayanlawıshlıq sóz shaqabı haqqında túsinik. Bayanlawıshlıq sóz shaqabınıń túrleri hám sintaksislik xızmeti. Kómekshi sóz shaqapları. Kómekshi sózler haqqında túsinik. Tirkewishler haqqında túsinik. Tirkewishtiń túrleri. Dánekerler haqqında túsinik. Dánekerlerdiń túrleri. Dánekerlik xızmette qollanılatuğın sózler. Janapaylar haqqında túsinik. Janapaylardıń túrleri. Modal sózler haqqında ulıwma túsinik. Modal sózlerdiń mánileri. Tańlaq haqqında túsinik. Tańlaqlardıń quramı boyınsha túrleri. Tańlaqlardıń mánisi boyınsha túrleri. Eliklewish sózler haqqında túsinik.

	Eliklewish sózlerdiń mánisine qaray túrleri. Eliklewish sózlerdiń grammatikalıq ózgeshelikleri.
1.4	Sintaksis Gáp. Gáp haqqında túsinik. Gáp hám onıń tiykarǵı belgileri. Gáptiń mazmunına qaray túrleri. Gáptiń dúzilisine qaray túrleri. Jay gáp haqqında ulıwma túsinik. Gáp aǵzaları haqqında túsinik. Gáptiń bas aǵzaları. Baslawısh hám onıń ańlatılıwı. Bayanlawısh hám onıń ańlatılıwı. Gáptiń ekinshi dárejeli aǵzaları. Toliqlawısh haqqında ulıwma maǵlıwmat. Anıqlawısh haqqında ulıwma maǵlıwmat. Pısıqlawısh haqqında ulıwma maǵlıwmat. Gáptiń birgelkili aǵzaları. Birgelkili aǵzalardı ulıwmalastırırwshı sózler. Gáptiń ayırım-langan aǵzaları tuwralı túsinik. Ayırım-langan ayqınlawısh hám onıń túrleri. Gap aǵzalarınıń orın tártibi hám onıń túrleri. Tuwra orın tártip hám inversiyalıq orın tártip. Bir bas aǵzal hám eki bas aǵzal gápler. Sóz-gápler. Toliq hám tolıq emes gápler. Qaratpa aǵzalar tuwralı túsinik. Kiris aǵza hám kiris gáp. Sintaksislik baylanıs haqqında túsinik. Sózlerdi baylanıstırırwshı qurallar. Sózlerdiń sintaksislik baylanısıw túrleri. Sóz dizbegi haqqında túsinik. Qospa gápler. Qospa gáp haqqında túsinik. Qospa gáptiń quramındaǵı jay gáplerdi baylanıstırırwshı qurallar. Qospa gáptiń bóliniw túrleri. Dizbekli qospa gáp haqqında túsinik. Dizbekli qospa gáplerdiń túrleri. Baǵınıńqılı qospa gáp. Baǵınıńqılı qospa gáp haqqında túsinik. Bas hám baǵınıńqı gáp. Baǵınıńqı gáptiń orın tártibi. Baǵınıńqı gáp penen bas gápti baylanıstırırwshı qurallar. Qatnaslıq sózli baǵınıńqılı qospa gápler hám olardıń túrleri. Baslawısh baǵınıńqılı qospa gápler. Bayanlawısh baǵınıńqılı qospa gápler. Toliqlawısh baǵınıńqılı qospa gápler. Anıqlawısh baǵınıńqılı qospa gápler. Pısıqlawısh baǵınıńqılı qospa gápler hám olardıń mánisine qaray túrleri. Kóp baǵınıńqılı qospa gáp. Teń baǵınıńqılı hám izbe-iz baǵınıńqılı qospa gáp.

	Dánekersiz qospa gáppler. Dánekersiz qospa gáp haqqında túsiniq. Dánekersiz qospa gáptiń mánisine qaray túrleri. Aralas qospa gáp haqqında túsiniq. Tuwra gáp hám ózlestirilgen gáppler haqqında túsiniq. Tuwra gáp hám avtor gápi, olardıń orın tártibi. Tuwra gápti ózlestirilgen gápke aylandırıw jolları.
1.5	Punktuaciya Irkilis belgileri haqqında túsiniq. Gáptiń sońında qoyılatuǵın irkilis belgileri (noqat, soraw, úndew, kóp noqat). Gáptiń ishinde qojılatuǵın irkilis belgileri (útir, noqatlı útir, sıızıqsha, tırnaqsha, qawıs, qos noqat). Baslawısh penen bayanlawıshtıń arasına sıızıqshanıń qojılıwı. Sóz-gápplerdiń irkilis belgileri. Birgelkili aǵzalardıń irkilis belgileri. Ayırım lanǵan aǵzalardıń irkilis belgileri. Qaratpa aǵzanıń intonaciyası hám irkilis belgileri. Kiris aǵza hám kiris gápplerdiń irkilis belgileri. Dánekersiz qospa gáptiń irkilis belgileri. Aralas qospa gáptiń irkilis belgileri. Tuwra gáptiń irkilis belgileri. Xabar gáp hám olardıń irkilis belgileri. Soraw gáp hám olardıń irkilis belgileri. Buyırıq gáp, úndew gáp hám olardıń irkilis belgileri. Dialog hám onıń irkilis belgileri.
1.6	Stilistika Tekst haqqında túsiniq. Shıǵarma hám onıń túrleri. Shıǵarma haqqında túsiniq. Shıǵarmanıń mazmunı boyınsha túrleri. Shıǵarmanıń jobası hám oǵan qoyılatuǵın talaplar. Shıǵarmaǵa epigraf tańlaw. Áwızeki sóylew tili hám ádebiy til. Ádebiy tildiń awızeki hám jazba kórinisleri. Til hám stil. Stilistika haqqında túsiniq. Sóylew stilleriniń tiykarǵı túrleri. Tildiń kórkemlew quralların stillerge qaray ajratqan halda paydalanıw zárúrligi. Sóylewdiń awızeki hám jazba formaları. Leksikalıq stilistika hám grammatikalıq stilistika. Sintaksislik qurallardıń sóylew stillerinde qollanılıwı. Qospa gápplerdiń stillik qollanılıwı. Tekst hám stil. Is qaǵazları hám olar menen islew. Tildiń ilim-pán, texnika hám basqa tarawlardaǵı ornı. Sóylew mádeniyatı. Sóylew ádebi. Sóylesiw, qarım-qatnas jasaw hám sóylew mádeniyatı. Mádeniyatlı sóylew hám onı qalıplestiretuǵın tiykarǵı belgiler. Sóylewdiń durısıǵı – ádebiy til hám ádebiy norma. Sóylew mádeniyatın iyelewdiń usılları. Sóylew etiketi. Sóylewdiń anıqlıǵı, sóylewdiń logikalılıǵı. Tildiń tazalıǵı, sóylewdiń baylıǵı. Atamalardı paydalanıwdıń sóylew mádeniyatına tásiiri. Sóylewdiń tásirsheńligi. Sóylew mádeniyatı hám sóylew texnikası. Pát. Aytılıw texnikası, dikciya

	hám basqa fonetikalıq kónlikpeler.
Ádebiyat	
2.1	Xalıq awızeki dóretiwshiligi Folklor. Xalıq awızeki dóretpeleri haqqında túsinik. Balalar qosıqları hám olardıń túrleri. Jumbaqlar. Jańıltıpaslar. Naqıl-maqallar. Naqıl-maqallardıń mánileri. Ertekler haqqında túsinik “Sheshen bala”, “Túlki, tasbaqa hám taskene”, “Tıyın”, “Miynet penen tabılǵan aqsha” Ráwiyatlar. “Tumaris”, “Shıraq”. Sheshenlik óneri. Jiyrenshe sheshen. Kúldirgi sózler. Ómirbek laqqı. Jazba ádebiyattaǵı ertekler. M.Dáribaevtıń “Altın júzik” ertegi, T.Jumamuratov “Kiyiktiń eki ılaǵı”, J.Óteniyazov “Eki maqtanshaq” ertegi. Salt-dástúr jırları. “Bádik”, “Háwjar”, “Gúlapsan”. Muń-sher qosıqları. Qaraqalpaq xalıq qosıqları “Aǵları”, “Qızlar úyge kir”. Xalıq ápsanaları haqqında túsinik. Maman biy. Erejep biy. Turım biy. Xalıq awızeki dóretpeleri hám olardıń atqarıwshıları. Qaraqalpaq folklorınıń túrleri hám izertleniwi. Aytıslar. Qız hám jigitler aytısınıń ózine tán ózgeshelikleri. Juwap aytıslar. Dástanlar haqqında túsinik. “Alpamıs”, “Sháriyar”, “Edige”, “Qırq qız”, “Bozuǵlan”, “Máspatsha”, “Qoblan” dástanları. Ózbetinshe oqıw ushın usınıs etilgen dástanlar. Ádebiyat teoriyasınan maǵlıwmatlar. Awızeki hám jazba ádebiyat. Peyzaj haqqında túsinik. Ádebiy qaharman haqqında túsinik. Dialog hám monolog haqqında túsinik. Tımsal haqqında túsinik. Allegoriya haqqında túsinik. Qaharmanlıq dástanlar. Giperbola hám litota. Mifologiyalıq hám fantastikalıq, romantikalıq hám realistlik súwretlewler haqqında túsinik. Syujet hám onıń elementleri. Liro-epikalıq janrlar haqqında túsinik. Lirikalıq qaharman haqqında túsinik.

2.2	Ádebiyat tariyxı U.Kayqawıs. “Qabusnama” shıǵarması. “Ata-ananı húrmetlew haqqında”, “Dos tańlaw haqqında” jazǵan násiyatları. “Amanattı saqlaw haqqında”ǵı bólimleri. N.Rabǵuziy. “Qissai Rabǵuziy” shıǵarması. “Nux” Payǵambar. “Qarınbay” hikayatı. Jazba ádebiyat haqqında túsiniq. “Qalila hám Dimna” kitabında haywanatlar obrazı. Erte dáwirdegi ádebiyat. Enisey jazıwları. “Qıpshaqlar sózligi” (Kodeks – Kumanikus). Qorqıt ata estelikleri. “Avesto”nıń muqaddes kitap ekenligi. “Oǵuznama”. X.A.Yassawiy hám onıń dóretiwshiligi. “Diywanı hikmet”. S.Baqırǵaniy ómiri hám dóretiwshiligi. “Baqırǵanıy kitabı”. Y.H.Hajib ómiri hám dóretiwshiligi. “Qutadǵu bilig” (Baxıtqa baslawshı bilim) shıǵarması. M.Qashqariydiń ómiri hám dóretiwshiligi. “Devonu luǵotit-turk” miyneti. A.Yugnakiy ómiri hám dóretiwshiligi. “Haqıyqatlar sıylıǵı” shıǵarması. Xorezmiy dóretiwshiligi haqqında qısqasha maǵlıwmat. “Muhabbatnama” shıǵarması. Islam dini arqalı tarqalǵan ádebiyat. Quran. Imam al Buxariy – hádis iliminiń danışpanı. Hádiste adamgershilik qásiyetlerdiń jámlesiwı. S.Sheraziydiń ómiri hám dóretiwshiligi. “Gúlistan” shıǵarması. Ábu Rayxan Beruniydiń ómiri hám dóretiwshiligi. “Ótmish áwladlardan qalǵan estelikler” kitabı. Zamaxshariy dóretiwshiligi haqqında maǵlıwmat. Parsı – tájik ádebiyatı úlgeri. Abilqasım Ferdawsiydiń ómiri hám dóretiwshiligi. “Shaxnama” shıǵarması. Omar Hayyam ómiri hám dóretiwshiligi. Qaraqalpaq ádebiyatınıń saǵaları. Jiyen Amanlıq ulı. Ómiri hám dóretpeleri. “Ílaǵım”, “Xosh bolıń doslar”, “Áy jigitter, jigitter” qosıqları. “Posqan el” tolǵawı. Qaraqalpaq ádebiyatı tariyxı. Asan qayǵı (XV ásir) dóretiwshiligi haqqında maǵlıwmat “Xalıq qáytıp kún kórer”. Qaraqalpaq ádebiyatınıń payda bolıwı. Tariyxıy tolǵawlar. Tolǵawlarda qaraqalpaq xalqınıń ótmishi, XV–XVIII ásirdegi tariyxıy waqıyalardıń óz kórinisin tapqanlıǵı. “Ormambet biy ólgen kún” tolǵawı. Noǵaylı zamanınıń jıraw-shayırları. Soppaslı Sıpıra jıraw dóretiwshiligi haqqında maǵlıwmat. Dospanbet jıraw dóretiwshiligi haqqında maǵlıwmat. “Kún qayda?” tolǵawınıń mazmunı. XVII-XVIII ásirdegi qaraqalpaq ádebiyatı. Múyten jıraw dóretiwshiligi haqqında maǵlıwmat. Jırawlardıń tolǵawlarında tereń filosofiyalıq oy, óz zamanına bolǵan kózqarasınıń ayqın beriliwi.
-----	--

2.3	Qaraqalpaq klassik ádebiyatı hám xalıq shayırları dóretiwshiligi XIX ásirdegi qaraqalpaq ádebiyatına sıpatlama. Jergilikli mekteplerdegi tálim. Kúnxoja Ibrayım ulı ómiri hám dóretpeleri haqqında maǵlıwmat. “Oraqshılar”, “El menen”, “Aq qamıs”, “Jaylawım” qosıqları. Shayırdıń “Nege kerek?” qosıǵınıń ideyalıq mazmunı. Ájiniyaz Qosıbay ulı ómiri hám dóretpeleri haqqında maǵlıwmat. “Bardı”, “Jaqsı”, “Ellerim bardı”, “Dáwrán bolmadı”, “Ayrılsa” qosıqları. Ájiniyaz benen Qız Meńeshtiń aytısı. “Bozataw” poeması. Berdaq shayırdıń ómiri hám dóretiwshiligi haqqında maǵlıwmat. Tariyxıy shıǵarmaları. Aqıl-násiyat qosıqlarınıń tálim-tárbiya beriwdegi áhmiyeti. “Muwsa baqsı”, “Maǵan kerek” dóretpeleri haqqında maǵlıwmat. “Salıq” qosıǵı arqalı tariyxıy shınlıqtıń jırlanıwı. “Amangeldi” poemasınıń mazmunı, “Búlbúl”, “Izler edim”, “Qashan ráhátlanadursañ” qosıqlarınıń áhmiyeti. Shayırdıń “Aydos baba” poemasınıń tariyxıy derekleri. Ózbetinshe oqıw ushın usınıs etilgen Ájiniyaz hám Berdaq shayırdıń didaktikalıq shıǵarmaları. Ótesh Alshınbay ulı ómiri hám dóretiwshiligi haqqında maǵlıwmat. “Asarman”, “Bolar”, “Sáwmeymen”, “Gúlziyba”, “Ótti dúnyadan” qosıqları. Shayırdıń jámiyetlik turmısqa kózqarası. Shayır qosıqlarında hayal-qızlardıń mártlikke azatlıqqa shaqırıwshı ideyalardıń beriliwı. Tili hám kórkemligi. Gúlmurat shayırdıń ómiri hám dóretiwshiligi. “Qayda baraman”, “Qayrawda jalǵız ǵaz” qosıqlarınıń mazmunı. Sarıbay shayırdıń ómiri hám dóretiwshiligi. “Jarǵanat penen aytısıw”, “Shımshıq penen aytısıw” tımsallıq shıǵarmaları. XIX ásirdeń aqırı XX ásirdeń baslarındaǵı ádebiyat. XIX ásirdeń aqırı XX ásirdeń baslarında qaraqalpaq xalqınıń tariyxında júz bergen bir qatar waqıyalar. Omar Súyirbek ulı ómiri hám dóretiwshiligi haqqında maǵlıwmat. Omar shıǵarmalarında xalıq turmısınıń súwretleniwı. Qosıqlarınıń kórkemligi. “Ayrırsha”, “Elim”, “Ne payda” hám t.b. qosıqları. Xalıq kitapları hám qıssaxanlıq óneri. “Ǵarip-ashıq” hám “Góruǵlı” dástanların xalıq kitaplarına aylanǵan nusqaları. Shayırlar aytısı. Kerderi Ábiwbákir menen Qulımbet shayırdıń aytısı. XIX ásirdeń aqırı XX ásir basında jasap ótken shayırlar dóretiwshiligi haqqında maǵlıwmat. Jańabay, Qulmurat, Annaqul, Begjan, Qazı Máwlik dóretiwshiligi.
-----	---

2.4	Ózbetinshe oqıw ushın usınıs etilgen kórkem shıǵarmalar I.Yusupovtıń “Búlbúl uyası”, “Tumaris”, “Eski fontan ertegi” poemaları, “Watan topıraǵı” qıssası. T.Qayıpbergenovtıń “Maman biy ápsanası”, “Baxıtsızlar, “Túsiniksizler” romanları, “Muǵallimge raxmet” povesti, K.Sultanovtıń “Ájiniyaz”, “Aqdárya” romanları, G.Esemuratovanıń “Jiyren” povesti.
2.5	Jáhán hám tuwısqan xalıqlar ádebiyatı Tuwısqan xalıqlar ádebiyatı. Á.Nawayı ómiri hám dóretpeleri haqqında qısqasha maǵlıwmat. “Arıslan hám qus” tımsalı. “Xamsa”ǵa kirgen 5 dástannıń ulıwma mazmunı. “Farxad – Shiyryn” dástanı. Zahriddin Muxammed Babur ómiri haqqında maǵlıwmat. “Baburnama” shıǵarması. Shayır Zulfiyaxanım ómiri hám dóretiwshiligi haqqında maǵlıwmat. “Ulım sirá urıs bolmaydı” qosıǵı. M.Yusup ómiri hám dóretiwshiligi haqqında maǵlıwmat. “Watanım” qosıǵı. A.Aripov “Ne ushın súyemen Ózbekstandı”, “Dúnyanı qızǵanba”, “Iltimas”, “As hám tas” shıǵarmaları. Ğ.Ğulam “Sum bala” povestinen alınǵan úzindiniń mazmunı. Muwsa Tashmuxammed ulı Aybektiń ómiri hám dóretiwshiligi. “Nawayı” romanı. E.Vahidovtıń ómiri hám dóretiwshiligi. “Sóngeń juldızlar”, “Qosıq hám shaxmat”, “Adam hám waqıt” qosıqları. Maqtımqulı shayırdıń ómiri hám dóretiwshiligi. “Dáwrın tabılmas”, “Bolarsañ” hám t.b. qosıqları. Abay Qunanbay ulınıń ómiri hám dóretiwshiligi haqqında maǵlıwmat. Abaydıń “Qara sózleri”. R.Gamzatovtıń ómiri hám dóretiwshiligi haqqında maǵlıwmat. “Balalıqtaǵı umıılmas waqıya”. Sh.Aytmatovtıń ómiri hám dóretiwshiligi haqqında maǵlıwmat. “Aq keme”, “Jamiyla” povestlerinen úzindi. Shota Rustaveli ómiri hám dóretiwshiligi. “Jolbarıs terisin jamılǵan palwan” shıǵarması. A.S.Pushkin ómiri hám dóretiwshiligi haqqında maǵlıwmat. Lirikalıq qosıqları, poemaları hám prozası. Onıń shıǵarmalarında erkinlik hám gárezsizlik ideyalarınıń súwretleniwı. “Balıqshı hám altın balıq haqqında ertek” shıǵarması hám xalıq ertegine uqsaslıǵı. Lev Tolstoy “Kavkaz tutqını” gúrrińinen úzindi. S.Esenin dóretiwshiligi. “Parsı namaları” qosıqlar dúrkini. Mark Tven dóretiwshiligi. “Tom Soyerdıń basınan keshirgenleri” shıǵarması. U.Shekspirdiń ómiri hám dóretiwshiligi haqqında maǵlıwmat. Jazıwshınıń “Gamlet” tragediyası. F.Shiller dóretiwshiligi. “Qolǵap” shıǵarması. Ezoptıń tımsalları.

2.6	XX ásir hám gárezsizlik dáwirindegi qaraqalpaq ádebiyatı XX ásirdegi qaraqalpaq ádebiyatı. A.Muwsaevtıń ómiri hám dóretpeleri haqqında maǵlıwmat. “Táriyip”, “Qayda” qosıqları. A.Dabılovtıń ómiri hám dóretpeleri haqqında maǵlıwmat. “Jaz máwsimi”, “Námárt jigit nege dárkar” qosıqları, “Bahadır” dástanı. S.Nurımbetovtıń ómiri hám dóretiwshiligi. “Ana”, “Perzentim” qosıqları, “Miywe menen japıraq”, “Balon hám kirpi” tımsalları, “Berdaq” poeması. Á.Ótepov ómiri hám dóretiwshiligi haqqında maǵlıwmat. Qaraqalpaq dramaturgiyasınıń baslawshılarınıń biri ekenligi. “Teńin tapqan qız” komediyasınıń úzindi. S.Májitovtıń ómiri hám dóretpeleri. “Tórt máwsim” qosıǵı. Qaraqalpaq ádebiyatınıń rawajlandırıwdaǵı miynetleri. Shıǵarmalarınń qaraqalpaq ádebiyatında tutqan ornı hám áhmiyeti. “Oqıǵan bala”, “Kúlmegeysiz ǵarrıǵa” gúrrińleri. Q.Áwezov hám S.Xojaniyazov. Dramaturglerdiń ómiri hám dóretiwshiligi haqqında maǵlıwmat. Qaraqalpaq dramaturgiyasına qosqan úlesi. “Súymegenge súykenbe” komediyası. B.Qayıpnazarov ómiri hám dóretpeleri haqqında qısqasha maǵlıwmat. “Gúz keldi” qosıǵı. “Kók emen” balladası. Qosımsha “Tegin nan” poemasınıń mazmunı, tárbiyalıq áhmiyeti. B.Ismaylov ómiri hám dóretiwshiligi. “Awılım haqqında qosıq”. Qosıqta tuwılǵan awılǵa bolǵan súyiwshilik sezimleriniń beriliwi. Á.Shamuratovtıń ómiri hám dóretpeleri haqqında maǵlıwmat “Meniń jolbarıs penen jolıǵısıwlarım” gúrrińi. “Qırq qız” pyesası. Gúlayım, Otbasqan, Arıslan, Sárbinaz, Allayar, Surtaysha obrazları. T.Qayıpbergenovtıń ómiri hám dóretpeleri haqqında maǵlıwmat. “Qaraqalpaqnama” roman-essesı. “Isiń sózińdey emes” gúrrińi. “Mehirliliktiń kelbeti” ocherki. “Qaraqalpaq dástanı” trilogiyası. “Maman biy ápsanası” romanı. Murat shayıq, Maman biy, Aydos baba, Qumar ana, Mırjıq, Begis, Ernazar obrazlarına sıpatlama. Povestleriniń tematikası, súwretlew usılı, tili hám kompoziciyası. Romanlarınıń tematikasınıń keńligi. Jazıwshınıń shıǵarmalarınń qaraqalpaq ádebiyatınıń rawajlanıwında áhmiyeti. I.Yusupovtıń ómiri hám dóretpeleri haqqında maǵlıwmat. “Jaqsı adamlar”, “Qaraqalpaqtı kóp maqtama kózimshe”, “Ana tilime”, “Shóǵirme”, “Kúnshıǵıs jolawshısına”, “Ayt sen, Ájiniyazdıń qosıqlarınan”, “Seksewil”, “Kegeyli”, “Qara tal”, “Tırnalar”, “Mustaqıllıq maydanınan ótkende” qosıqları. “Aral elegiyaları” qosıǵı. Shayır dóretiwshiliginiń ózine tán ózgeshelikleri: milliylik, qaraqalpaq xalqınıń ózine tán xarakteriniń ashıp beriliwi, tuwrı sózlilik, filosofiyalıq oy-pikirlerge tolı ekenligi, ózine tán súwretlew usılları. Shayır dóretiwshiliginiń rán-bárehligi. Poemalarınń tematikası. Shayırdıń “Ájiniyaz” librettosı. Qaraqalpaq ádebiyatında ullılıq timsalı bolǵan ádebiy miyrası. N.Japaqov, X.Seytov, J.Dilmuratov ómiri hám dóretpeleri haqqında maǵlıwmat. T.Seytjanov ómiri hám dóretiwshiligi. “Ana haqqında ápsana” (ańız). “Ózbekistansań”, “Ana –
-----	---

jer”, “Dostıma”, “Oyn”, “Ómir beriledi bir ret”, “Adamlar bar” qosıqları. A.Bekimbetov ómiri hám dóretiwshiligi. “Ómir jolında”, “Awır sınaqlar” povesti. S.Abbazov ómiri hám dóretiwshiligi “Milicioner keldi biziń kóshege”. X.Saparovtıń ómiri hám dóretpeleri haqqında maǵlıwmat. “Nawrızlıq góje” qosıǵı. G.Esemuratovanıń ómiri hám dóretpeleri haqqında maǵlıwmat. “Jiyren” povesti. “Dúwdendegi dápter” povesti. “Birinshi patefon”, “Kók shayı kóylegim”, “Júziw jarısı”.

D.Aytmuratov ómiri hám dóretpeleri haqqında maǵlıwmat. “Asqabaq hám sekerpara” tımsalı. N.Dáwqaraevtıń ómiri hám dóretiwshiligi haqqında maǵlıwmat. “Internatta” gúrrińi. “Alpamıs” draması. Dóretiwshiniń qaraqalpaq ádebiyatın izertlewge qosqan úlesi. Poeziyası, prozası, dramalıq shıǵarmaları. I.Fazılovtıń ómiri hám dóretiwshiligi haqqında maǵlıwmat. M.Dáribaevtıń ómiri hám dóretiwshiligi haqqında maǵlıwmat “Mıńlardıń biri” povesti. Dóretiwshiniń prozası, dramalıq shıǵarmaları. T.Jumamuratovtıń ómiri hám dóretiwshiligi haqqında maǵlıwmat. “Qásiyetli gáwhar tas hám aqıllı shopan haqqında ertek” shıǵarması. Dóretiwshiniń lirikası, sonetleri, yumor, satiralıq qosıqları. “Eńbek penen turmısıńdı hásemle” qosıǵı. I.Qurbanbaev ómiri hám dóretiwshiligi haqqında maǵlıwmat. Shıǵarmalarınıń tematikası, turmıs haqıyqatlıǵınıń sáwleleniwı. “Tanıslar” satiralıq, “Qırq qız” kino povestleri. Ó.Ayjanov ómiri hám dóretiwshiligi haqqında maǵlıwmat. “Aral qushaǵında” romanınan úzindi. Á.Tájimuratov ómiri hám dóretiwshiligi haqqında maǵlıwmat. “Sen sulıw” qosıǵı. U.Pirjanovtıń ómiri hám dóretiwshiligi haqqında maǵlıwmat. “Qaraqalpaqpan” qosıǵı. Sh.Seytovtıń ómiri hám dóretiwshiligi haqqında maǵlıwmat. “Qaytarıp ber meniń Ámiwdáryamdı” qosıǵı. “Qıyal atawı” poemasınıan úzindi. Lirikalıq hám prozalıq shıǵarmaları. “Kóp edi ketken tırnalar”. T.Qabulovtıń ómiri hám dóretiwshiligi haqqında maǵlıwmat. “Álem ibrat alar hayal-qızlardan” qosıǵı. Namalı qosıqları. “Assalawma áleykum”, “Kel jayhunńıń boylarına”. “Ashkózler” ertegi. J.Aymurzaevtıń ómiri hám dóretiwshiligi haqqında maǵlıwmat. Uris jıllarındaǵı shıǵarmaları. “Ulım tıńla”, “Tıńlańızlar” qosıqları. “Qıdırbay Sayıpov” poeması. Dramalıq shıǵarmaları. K.Sultanovtıń ómiri hám dóretiwshiligi haqqında maǵlıwmat. “Ájiniyaz” romanında shayır obrazınıń jasalıwı. Ğ.Seytnazarovtıń ómiri hám dóretiwshiligi. “Atpas bolar Aqquwdı”, “Qıs kórinisi” shıǵarmaları. T.Mátmuratovtıń ómiri hám dóretiwshiligi. “Súyenedi adam adamǵa”, “Jaqsılıqtıń belgisi”, “Oy tolǵawı”, “Ómir tolǵawı”, “Ana jer tolǵawı” shıǵarmaları. K.Raxmanovtıń ómiri hám dóretiwshiligi. “Qardaǵı iz”, “Haqıyqatlıq aldında” shıǵarmaları. M.Seytniyazovtıń ómiri hám dóretiwshiligi. “Men bir jolawshıman”, “Haqıyqatlıq qayda bolsa”, “Ámiw menen sırlasıw” shıǵarmaları. K.Mámbetovtıń ómiri hám dóretiwshiligi. “Shaqasında emes, tamırında”

	povesti. S.Niyetullaevtın ómiri hám dóretiwshiligi. “Xalqım meniń”, “Jamanlıǵı, qıyaneti qurısın”, “Eń bolmasa bir jaqsılıq etińler” shıǵarmaları. O.Ábdiraxmanovtın ómiri hám dóretiwshiligi. “Aral, Appaq diywal aldında” esseleri . J.Izbasqanovtın ómiri hám dóretiwshiligi. “Tuwılǵan jer táriypi” qosıǵı. K.Karimovtın ómiri hám dóretiwshiligi haqqında maǵlıwmat. “Áyledi”, “Nalınba”, “Xalıqtan asqan dana joq” qosıqları. M.Nızanovtın ómiri hám dóretiwshiligi. “Ákeniń húrmeti” satıralıq gúrrińi. X.Dáwletnazarovtın ómiri hám dóretiwshiligi. “Iyesiz jurt” poemasınan úzindi. N.Tóreshovanıń ómiri hám dóretiwshiligi. “Qaraqalpaqstanım meniń”, “Ana tilim” qosıqları. B.Genjemuratovtın ómiri hám dóretiwshiligi haqqında maǵlıwmat. “Qarızım kóp”, “Shıǵısta oyanbaqta dáw uǵlan Turan” qosıqları. S.Bahadirovanıń ómiri hám dóretiwshiligi haqqında maǵlıwmat. “Keshikken soldat”, “Hayallar”, “Tumaris hám Kır” roman hám povestleri. Ilimiy miynetleri. Ǵárezsizlik dáwirindegi ádebiyat. Ǵárezsizlik dáwiri lirikası. Ǵárezsizlik dáwirindegi proza. Ǵárezsizlik dáwiri dramaturgiyası. Ádebiyat teoriiyasınan maǵlıwmatlar. Poema haqqında túsiniq. Ǵázzel, muxammes, rubayı haqqında túsiniq. Kórkem shıǵarmanıń teması hám tili. Sonetler, satıralıq qosıq hám tımsal janrları. Sonet, satira haqqında túsiniq. Ballada haqqında túsiniq. Liro-epikalıq poema haqqında túsiniq. Publicistikalıq esse haqqında túsiniq. Dástan hám onıń túrleri haqqında. Qosıq qurılısı haqqında túsiniq. Simvolikalıq lirika tuwralı túsiniq. Jazba ádebiy ertek. Másnawiy hám rubayı haqqında túsiniq. Drama haqqında túsiniq.
--	--

5. Qaraqalpaq tili hám ádebiyat pánine tiyisli kognitiv kónlikpe dárejeleri

1.	tómengi kognitiv kónlikpe dárejesi	qaraqalpaq tiliniń leksikasında bar bolǵan sózlerdiń imlasın biliw; qaraqalpaq tiliniń imla qaǵıydaların, puktuaciyalıq normaların, til birlikleriniń leksikalıq-grammatikalıq ózgesheliklerin biliw, tilge tiyisli ulıwma nızamlılıqlar, qaǵıydalardı túsiniw; til birliklerin tilde durıs qollaw; grammatikalıq qaǵıydalar arasındaqı baylanıslılıqtı túsiniw, olardı gápte durıs qollaw ; shıǵarma waqıyaların hám shıǵarma qaharmanları menen baylanıslı maǵlıwmatlardı biliw, kórkem shıǵarmada súwretlengen waqıya-hádiyseler arasındaqı baylanıslılıqtı hám shıǵarma qaharmanlarınıń xarakter ózgesheliklerin túsiniw, jazıwshı-shayırlardıń dóretiwshiligi hám shıǵarmaları haqqındaqı maǵlıwmatlardı biliw.
2.	joqarı kognitiv kónlikpe	berilgen tekst yaki úzindide qollanılǵan til birliklerin quram bóleklerge ajırata alıw; til birlikleriniń leksikalıq-grammatikalıq, stillik ózgesheliklerin

	dárejesi	salıstırmalı analizley alıw, uqsas hám parıqlı táreplerin anıqlaw; shıǵarmada (úzindide) qollanılǵan kórkem súwretlew quralların anıqlaw, olardıń kórkemlik áhmiyetin analiz ete alıw; kórkem shıǵarma (úzindi) tekstin lingvistikalıq analizley alıw; kórkem shıǵarmanıń kórkemlik, ideya-tematikalıq ózgesheliklerin analiz ete alıw.
--	----------	---

6. Qaraqalpaq tili hám ádebiyat páninen test tapsırmaları járdeminde tekseriletuǵın bilim, kónlikpe, uqıplılıq hám kompetenciylar

Qaraqalpaq tili hám ádebiyat pánine tiyisli test variantı talabanlardıń teoriyalıq bilimlerdi ózlestiriw dárejesin, olardıń logikalıq pikirlewin bahalaytuǵın test tapsırmalarınan ibarat. Bul test tapsırmaların qalıplestiriwde qaraqalpaq tili hám ádebiyat páni baǵdarlamalarında ózlestiriliwi belgilep kórsetilgen bilim, kónlikpe, uqıplılıq hám kompetenciylar tiykar sıpatında qaraladı.

Pá n	Tekseriletuǵın bilim, kónlikpe, uqıplılıq hám kompetenciylar		Kodı
ANA TILI	Lingvistikalıq kompetenciya	Sawatlılıq	1.1
		Qaraqalpaq tilindegi til seslerin biliw, jazıwda ses hám hárip múnásibetin durıs túsiniw, fonetikalıq qubılıslardıń ózgesheliklerin biliw hám olardı jazıwda durıs qollay alıw.	1.1.1
		Qaraqalpaq tiliniń imla qaǵıydaların biliw hám jazıwda durıs qollaw.	1.1.2
		Sóz baylıǵı	1.2
		Sózlerdiń mánilerin biliw, túsiniw, tildegi leksikalıq birliklerdi durıs qollay alıw.	1.2.1
		Grammatika	1.3
		Sóz qurılısın biliw, sózdi túbir hám qosımtalarǵa ajırata alıw, talqılay alıw, túbir hám qosımtalardıń tildegi áhmiyetin durıs ańlaw hám olardı durıs qollaw	1.3.1
		Mánili sóz shaqaplarınıń grammatikalıq ózgesheliklerin biliw, parıqlaw, olardıń tildegi áhmiyetin túsiniw.	1.3.2
		Kómekshi sóz shaqaplarınıń grammatikalıq ózgesheliklerin biliw, parıqlaw, olardıń tildegi áhmiyetin túsiniw.	1.3.3
		Mánili hám kómekshi sóz shaqaplarına kirmeytuǵın sózlerdiń grammatikalıq ózgesheliklerin biliw, parıqlaw, olardıń tildegi áhmiyetin túsiniw.	1.3.4

ÁDEBIYAT		Tildegi sózlerdiń óz ara baylanısıwın biliw, túsiniw.	1.3.5
		Gáp aǵzalarınń grammatikalıq ózgesheliklerin biliw, parıqlaw, olardıń tildegi áhmiyetin túsiniw, gápтеgi sózlerdi gáp aǵzalarına ajırata alıw, gáptiń quramın talqılay alıw.	1.3.6
		Gápler hám olardıń óz ara baylanısın talqılay alıw.	1.3.7
		Irkilis belgileriniń ózgesheliklerin biliw hám jazıwda durıs qollaw.	1.3.8
	Sóylew kompetenciyası	Rásmiy yaki publicistikalıq tekstti oqıp túsiniw	2.1
		Tekst yaki onıń bólekleri arqalı ańlatılǵan maǵlıwmatlardı túsiniw, olardıń arasındaǵı baylanıslılıqtı talqılaw alıw.	2.1.1
		Tekstтеgi til birlikleriniń (leksikalıq, grammatikalıq yaki sintaksislik) mánisi, wazıypası yaki maqsetin talqılay alıw.	2.1.2
		Tekstte bir yaki birneshe gáplerde ańlatılǵan maǵlıwmatlardı perefraza qılıw	2.1.3
		Ilimiy-publicistikalıq yaki ilimiy tekstti oqıp túsiniw	2.2
		Tekst yaki onıń bólekleriniń ulıwma mánisin túsiniw. tekstte bir yaki birneshe gáplerde ańlatılǵan maǵlıwmatlardı perefraza qılıw.	2.2.1
		Tekstтеgi til birlikleriniń (leksikalıq, grammatikalıq yaki sintaksislik) mánisi, wazıypası yaki maqsetin talqılay alıw.	2.2.2
		Tekst hám ondaǵı verbal hám visual maǵlıwmatlar arasındaǵı baylanıslılıqtı túsiniw (kesteler, grafikler, diagrammalar, illyustraciyalar hám basqa qurallar járdeminde ańlatılǵan maǵlıwmatlardı talqılay alıw).	2.2.3
	Kórkem shıǵarmanı analizlew kompetenciyası	Xalıq awızeki dóretiwshiligi hám erte dáwirдеgi ádebiy shıǵarmalardı kórkem talqılaw	3.1
		Xalıq awızeki shıǵarmalarınń mazmunın biliw, túsiniw, analizlew, orbrazlardı jikley alıw.	3.1.1
		Erte dáwirдеgi ádebiy esteliklerdi biliw, olardıń mazmunın túsiniw, shıǵarmalarda ańlatılǵan bilim-tárbiyalıq áhmiyetin bahalay alıw, obrazlardıń xarakter ózgesheligin anıqlay alıw, kórkem shıǵarma haqqındaǵı maǵlıwmattı biliw.	3.1.2
		Qaraqalpaq ádebiyatınıń payda bolıw dáwiri, jıraw-shayırlar hám olardıń ádebiy miyrasları haqqındaǵı maǵlıwmatlardı biliw, túsiniw, analiz ete alıw, olardıń bilim-tárbiyalıq	3.1.3

	áhmiiyetin bahalay alıw, obrazlardıń xarakter ózgesheligin anıqlay alıw, kórkem shıǵarma haqqındaǵı maǵlıwmattı biliw.	
	Qaraqalpaq klassik ádebiyatı wákilleri hám na xalıq shayırlarınıń shıǵarmaları hám olardıń kórkem analizi	3.2
	Klassik ádebiyatqa tiyisli shıǵarmalarda anlatılǵan waqıya-qubılıslardı biliw, analiz ete alıw, olardıń bilim-tárbiyalıq áhmiiyetin bahalay alıw, obrazlardıń xarakter ózgesheligin anıqlay alıw, kórkem shıǵarma haqqındaǵı maǵlıwmattı biliw.	3.2.1
	XIX ásirdeń aqırı hám XX ásirdeń baslarındaǵı ádebiyatqa tiyisli shıǵarmalarda anlatılǵan waqıya-qubılıslardı biliw, analiz ete alıw, olardıń bilim-tárbiyalıq áhmiiyetin bahalay alıw, obrazlardıń xarakter ózgesheligin anıqlay alıw, kórkem shıǵarma haqqındaǵı maǵlıwmattı biliw.	3.2.2
	Ózbetinshe oqıw ushın usınıs etilgen kórkem shıǵarmalar hám olardıń kórkem analizi	3.3
	Shıǵarmalarda anlatılǵan waqıya-qubılıslardı biliw, analiz ete alıw, olardıń bilim-tárbiyalıq áhmiiyetin bahalay alıw, obrazlardıń xarakter ózgesheligin anıqlay alıw, kórkem shıǵarma haqqındaǵı maǵlıwmattı biliw, sonday-aq, kórkem shıǵarma syujetinde sáwlelengen sóylew tipleri, súwretlew quralları, súwretlengen waqıya-qubılıslar, shıǵarma qaharmanı xarakterine tán bolǵan pazıyletler hám qásiyetlerdi bahalay alıw, óz ara salıstırıp juwmaq shıǵara alıw.	3.3.1
	Jáhán hám tuwısqan xalıqlar ádebiyatına tiyisli shıǵarmalar hám olardıń kórkem analizi	3.4
	Jáhán hám tuwısqan xalıqlar ádebiyatına tiyisli shıǵarmalarda anlatılǵan waqıya-qubılıslardı biliw, analiz ete alıw, olardıń bilim-tárbiyalıq áhmiiyetin bahalay alıw, obrazlardıń xarakter ózgesheligin anıqlay alıw, kórkem shıǵarma haqqındaǵı maǵlıwmattı biliw.	3.4.1
	XX ásir qaraqalpaq ádebiyatına tiyisli shıǵarmalar hám olardıń kórkem analizi	3.5
	XX ásir hám gárezsizlik dáwirine tiyisli ádebiy shıǵarmalar haqqındaǵı maǵlıwmatlardı biliw, túsiniw.	3.5.1

		Dramaliq shıǵarmalarda ańlatılǵan waqıya-qubılıslardı biliw, analiz ete alıw, olardıń bilim-tárbiyalıq áhmiyetin bahalay alıw, obrazlardıń xarakter ózgesheligin anıqlay alıw, kórkem shıǵarma haqqındaǵı maǵlıwmattı biliw.	3.5.2
		Prozalıq hám poeziyalıq shıǵarmalarda ańlatılǵan waqıya-qubılıslardı biliw, analiz ete alıw, olardıń bilim-tárbiyalıq áhmiyetin bahalay alıw, obrazlardıń xarakter ózgesheligin anıqlay alıw, kórkem shıǵarma haqqındaǵı maǵlıwmattı biliw.	3.5.3
	Ádebiy-sóylew kompetenciyası	Shıǵarma teksti ústinde islew	4.1
		Tanıw shıǵarmaǵa (úzindige) tiyisli teksttiń mazmunın, ondaǵı fonetikalıq, leksikalıq, grammatikalıq qurallardıń mánisin hám áhmiyetin túsiniw.	4.1.1
		Tanıw shıǵarmaǵa (úzindige) tiyisli tekstte qollanılǵan kórkem súwretlew quralların anıqlaw, olardıń kórkem áhmiyetin talqılay alıw, shıǵarma tekstin lingvistikalıq jaqtan talqılay alıw, kórkemlik elementleri, shıǵarmanıń janrı, qosıq qurılısı haqqında biliw hám talqılay alıw.	4.1.2
		Tanıw emes shıǵarmaǵa (úzindige) tiyisli teksttiń mazmunın, ondaǵı fonetikalıq, leksikalıq, grammatikalıq qurallardıń mánisin hám áhmiyetin túsiniw.	4.1.3
		Tanıw emes shıǵarmaǵa (úzindige) tiyisli tekstte qollanılǵan kórkem súwretlew quralların anıqlaw, olardıń kórkem áhmiyetin talqılay alıw, shıǵarma tekstin lingvistikalıq jaqtan talqılay alıw, kórkemlik elementleri, shıǵarmanıń janrı, qosıq qurılısı haqqında biliw hám talqılay alıw.	4.1.4

7. Ajratılǵan waqıt (juwaplar betin toltırıw menen birge):

- 40 test tapsırması ushın 80 minut.

**Túsindirme: Bul spesifikaciya Ózbekstan Respublikası Xalıq bilimlendiriw ministrliǵı janındaǵı Respublika bilimlendiriw orayı menen kelisilgen, Ózbekstan Respublikası Ministrler Kabineti janındaǵı Mámleketlik test orayı Ilimiy-metodikalıq keńesiniń 2022-jıl 30-noyabrdaǵı 6-sanlı jıynalısuıń qararı menen maqullangan.*